

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

THEOGNI-

DIS MEGARENSIS SEN-

tentiæ Elegiacæ, cum interpretatio-

ne & Scholijs Eliæ

Vineti.

ACCESSERVNT ET HORVM

Poetarum opera Sententiosas

Phocylidis

Rhiani

Pythagoræ

Eratosthenis

Solonis

Panyasidis

Tyrtæi

Lini

Naumachij

Menecratis

Callimachi

Posidippi

Mimnermi

Metrodori

Eueni

Simonidis.

Senariorum libellus.

Omnia in usum Scholarum collecta, & ad ver-

bum conuersa per IACOBYM

HERTELIVM

Curiensem.

Adiecta quoq; est omnium uersio Latino
carmine à diuersis expressa.

Ὁὐ πρὸς δὲ ἀπαντῆς ἰσχυρὰ ἄρτισαι βαλλῆς.

BASILEAE.

MEMORANDUM

TO : [Illegible]

FROM : [Illegible]

SUBJECT : [Illegible]

[Illegible text block containing the main body of the memorandum]

DATE : [Illegible]

BY : [Illegible]

A M P L I S S I M I S, P I E-
T A T E, P R V D E N T I A, A C
eruditione præstantissimis uiris, D. Cos.
& Senatoribus Reipublicæ S A L-
V E L D E N S I S, D o m i n i s a c p a-
tronis suis obseruandis.
S. P. D.

QUANDO QUIDEM, uiri am-
 plissimi, nihil animis ho-
 minum magis inhæret,
 quàm id, cui à teneris con-
 suescunt: idque quod te-
 nerum est, ut ait Seneca,
 proximis applicatur: uni-
 uersæ hominũ societatis permagni inter-
 est, ut ab ineuntibus statim annis mortales
 optimis, quæ per totam uitam usui futu-
 ra sint, assuescere discant. Quia uerò æta-
 tis imbecillitate iuuentus ad malum quàm
 ad bonum procliuior, minus considerat
 profuturane an obfutura sint, quæ tra-
 ctat: opus est, ut per adultiores, quibus cura
 eius qualicunq; modo, incumbit, à
 turpibus ad honesta, à uitijs ad uirtutum

EPISTOLA

amorem deducatur. Id auté nulla commo-
 diore uia, quàm per liberalem institutioné,
 fieri potest. tanta enim eius uis est in utrâq;
 partem, ut nulla tam bona possit esse natu-
 ra, quin illius quasi excolendæ cura inter-
 missa, uitiosa reddatur: nulla item tam ma-
 la sit, quæ non ad frugem liberali ac fideli
 institutione redigatur. Proinde cū adulta
 hominū ætas ad omnia minus docilis tra-
 ctabilisq; sit, quàm rudes illi iuuenturis an-
 ni, qui instar ceræ quâlibet impressionem
 facile admittunt: tum generosi mores, ut il-
 le ait, imbuendi sunt, cum tener est animus:
 tum optimis assuescendum, eaq; discenda,
 quæ nec grandinem, nec uim, nec Iouem ip-
 sum, ut Plato inquit, extimescât: quæ quo-
 que cū naufrago salua enatare, nec à latro-
 nibus eripi queant, cum ad quæuis cereum
 adhuc est ingenium. Nam postquam annis
 iâ quasi dirigit animus, partim ægrè, quo-
 rum praua cōsuetudine fuimus infecti, de-
 discimus: partim, quæ nescimus, nō nisi ma-
 xima nobis inculcari difficultate possunt.
 Quò elegantissima metaphora hac respec-
 xisse uidetur Ouidius:

*Que prebet latus arbor spaciatis umbras,
 Quo posita est primum tempore, uirga fuit.*

Tunc

DEDICATORIA.

Tunc poterat manibus summa tellure reuelli,

Tunc stat in immensum uiribus aucta suis.

Hæc perita rerum antiquitas considerans, quæ nihil non egit, ut Respublicæ optimè constitutæ in suo flore permanerent, iuuentutem, ceu seminarium totius hominum cōuersationis, optimis quibusuis non tam artibus & disciplinis, quàm morum uitæque præceptis imbuendam curauit. Non ignara, & sine literis rudes inertesque, & cum literis parum utiles fore homines, nisi honestati uitæ quàm primùm assuescerent. Plus enim deficere quàm proficere eum, qui doctrina proficit, & moribus deficit, præter Aristotelem, quotidiana docet experientia. Non autem quæuis temerè, & citra delectū, teneris puerorum animis obtundi passa est: sed eos autores, qui & pietatem, & præcepta de morum uirtutibus continerent, proposuit. In quorum autorum numero, Poetæ, qui uel mira ingenij industria clarorum uirorum egregia facta in exemplum posteritati descripta reliquissent: uel quàm breuissimis, maximèque illustribus sententijs doctrinam morum essent complexi, suo quodam iure facile primas obtinuerunt: unde & nomen

EPISTOLA

illorū in maximo cultu, maximaq; uenera-
 tione apud optimos quosuis extitisse non
 ignoramus. Plato, philosophiæ quidā sol-
 huiusmodi Poetas non dubitat nunc deo-
 rum filios, nunc prophetas appellare. Et
 tātum abest ut è Repub. sua eiecerit (quod
 ijs fecisse legitur, qui diuina poeticæ arte
 ad lasciuiam, turpesque amores abusi e-
 rant) ut & ipse testimonijs eorum usus, &
 alijs exemplo suo præclarissima ipsorum
 monumenta euoluendi autor fuerit. Si-
 cut eius rei locuples testis est honestissi-
 ma creberrimaque apud ipsum Solonis,
 Tyrtaei, Homeri, Heliodi, & aliorum me-
 lioris notæ mentio. Socratem, qui ipsius
 Apollinis oraculo sapiens pronunciatus
 est, Euripide Tragico familiarissimè usum
 esse, nemo nescit. *μυσῶν θράσους ἰδιαιτέρως*
ἀφοσιῦτες ab Hesiodo & Pindaro nuncupan-
 tur. Strabo autem lib. 1. de Situ orbis scri-
 ptum reliquit, ueteres *τὴν πρῶτην ποιητικὴν*,
 ut omnium doctrinarum antiquissimam,
 philosophiam quādam perhibuisse. Quip-
 pe quæ à teneris nos unguiculis ad uiuendi
 rationes perducatur, mores atque affectus e-
 doceat, quæq; gerenda, declinandæue sint,
 quadam cantus suauitate præcipiat. Et
 quò

DEDICATORIA.

quò magis suam erga huiusmodi *uobis pietatis* gratitudinē testatam redderent, iuuenesq; ad bonarum rerum studia, morumq; integritatem excitarent: statuis ac imaginibus eos honestari, poemata ipsorum in publicis Deorū celebritatibus, alijsq; conuentibus recitari, optimasq; sentētias templorum foribus, tanquam Deo dignas, imò ab ipsis Numinib, usurpatas, affigi, nec non aureis preciosisq; materijs insculptas ad omnem posteritatem cōseruari curauerūt. Quemadmodum ex Platone, Xenophonte, Pausania, Plutarcho, Athenæo, alijsq; uetustissimis scriptoribus & iā dicta, & alia plura de Poetarum excellentia & utilitate cuius obuia sunt: nec patitur epistolæ angustia huc omnia referre. Etsi uerò Christianæ professionis homines, sinceræ Religionis Pietatisq; studium nō ab huiusmodi autoribus, sed ex sacrosanctæ Scripturæ fontibus petere debēt & possunt, ut quæ sola salutem & æternā beatitudinem per **IESU CHRISTI** ueri Dei, ueriq; hominis meritum credentibus paratam esse inonstret, præceptaque ad Christianam uitam utilia copiosissimè præscribat: tamen Poetarum quoque (qualium scripta iuuentuti proponimus)

EPISTOLA

nimus) lectionem & usurpatam, & in non
 contemnēdo precio habitam, habendam-
 que esse, grauiſſima ſanctiſſimorum in Ec-
 cleſia Dei uirorum exempla & auctoritates
 comprobant: quarum pauciſſimas, ob eos
 qui parum dextrè de Poetis ſentiūt, in me-
 dium proferre placuit. D. Paulum, electum
 illud Dei omnipotentis organum, Poeta-
 rum libros euoluiſſe, & ut Clemens ait, ad
 ædificationem curamq; aliorum, testimo-
 nijs eorum uti nō erubuiſſe, Sacrarum lite-
 rarū ueritas teſtatur. Sic Act. 17. ubi Deum
 eſſe probat, Aratum uetuſtiſſimū poetam
 citat. 1. Cor. 15. ex Menandro Comico malo-
 rum conſortia fugienda monet, quod pra-
 uis colloquijs boni mores corumpantur.
 Cretenſium mores Tit. 1. ex Epimenide ua-
 te Cretenſi graphicè depingēs ait: *ἄπρως δὲ
 ψῶγαι, λανὰ βούρα, γαστήρ κίχραι.* Gregorius
 Nazanzenus, ob excellentiam Theologus
 dictus, ſcriptis poetarum mirè delectatus
 eſt, & ſacrorū carminū uolumen poſteritati
 reliquit: quod non ſolūm priſcis temporī-
 bus propoſitum eſt pueris, ut Socrates, So-
 zomenus, Oroſius & Eutropius ſcribūt, ue-
 rū etiam hodie à doctiſſimis uiris in deli-
 cijs habetur. Quid de Iohanne Chryſoſto-
 mo

DEDICATORIA.

mo Patriarcha Constantinopolitano sub Arcadio & Honorio Impp. anno Christi 401. dicam, qui Aristophanis Comœdijs etiam noctu pro puluino usus est? Quid de Eustathio Thessalonicense, cuius etiam hodie eruditissimi in Homerum, ingeniorum fontem, commentarij extant? Neq; mihi hoc loco temperare queo, quo minus etiam D. Basilij Cæsariensis, cui uirtutum splendor Magni cognomen peperit, uerba adscribã, de eorum Poetarũ lectione, qui bonorum hominum dicta factãue narrassent: quales præ cæteris fuerunt, Homerus, Hesiodus, Theognis, Phocylides, Pythagoras, Solon, Tyrtæus, & alij. Sic ergo in Admonitione ad adolescentes, quo pacto ex gentilium scriptis proficere queant, ait: *ἐπι τῆς παρασκευῆς ἢ ποιηταῖς, ἢ λογοποιῶσι, ἢ ῥήτοροι, καὶ πάντων ἀνθρώπων ὁμιλιῶν, ὅθεν αὐτῶν μέλλῃ πρὸς τὴν ψυχῆς ἐπιμέλειαν ὠφέλιμα τις ἴσασθαι, καὶ μετ' ὀλίγον εἰ ἔσῃ ἐφ' ἡμῖν ἡμεῖς αὐτῶν ἢ γνώσεσι γούνοιο· εἰ δ' ἢ μὴ, ἀλλὰ τό γε παράλλουλα θεότατα ἡσάμαθῶν τὸ διάφορον ἢ μικρὸν εἰς βεβαίωσιν τῆ βελτίονος.* Hoc est: Poetis & oratorib. omnib. hominib. utendũ, unde futura fit aliqua utilitas, quæ ad animæ faciat ædificationẽ. Et paulo post: *Ἐπὶ τῶν ἡμεῶν*

EPISTOLA

sermonum atq; gentilium ulla est conuenientia, nobis illorum ualde conferet notitia: sin minus, eos saltem simul conferendo differentiam discere licebit, cum ad melioris optionem atq; delectum non parum comparatio ualeat, & inferiora sæpe collata sint potioribus ornamento. Nec ab his dissentit Philo sapientissimus, dum libro de Agricultura, de puerorum studijs in hūc modum disserit: *ἐναείσω δὲ ταῖς μὲν οὐ ἡλικίαις παιδῶν ψυχαῖς μηχανήματα, ὧν ὁ ἰατρὸς αὐτὸς σιβιβάσται. ἐγὼ δὲ ταῦτα, ἢ τῆ γράφειν καὶ ἀναγιγνώσκαι μὲν ἄνευ ἐπιτήδευσιν, ἢ τῶν παρὰ σοφοῖς ποιητικῶν ἀριθμῶν ὄρθησιν, γεωμετρίαν, καὶ ἢ περὶ τῆς ῥητορικῆς λόγου μελέτην, καὶ ἢ σύμπασαν τῆς ἐγκυκλίου παιδείας μουσικῆ.* Quæ uerba Latinis auribus sic sonant: Inseram autem primū in puerilis ætatis animas, surculos, quorum fructus ipsas entitriat. Sunt autem hi, scribendi legendique certa industria, eorum quæ apud sapientes poetas habentur diligens scrutatio, geometria, oratoricæ facultatis meditatio, & uniuersa liberalis musica. Atque hæc quidem de Poetarum autoritate & lectione paucis attigisse, non plane inuac τῶν ἱατρῶν, sufficiat. Haud enim parè humeris susciperem prouinciam, si ex singulis Chri-

stianis

DEDICATORIA.

stianis scriptoribus (ut de gentilium my-
 riadibus taceam) poetarum & laudes col-
 ligere, & osorum calumnijs occurrere co-
 narer. Ego itaque tantorum uirorum iu-
 dicio & consilio incitatus, iuuentuti, cuius
 informandæ mihi quoque cura incumbit,
 hac in parte, quod ad optimorû poetarum
 studium attinet, labore quidem duro, ani-
 mo uerò non ægro consulere studeo, cum
 hanc meam esse Spartam non ignorem.
 Mirificè enim peritæ rerum antiquitatis,
 quæ, ut Plato uult, *λεπέτων ἄμα καὶ ἑγγυτέρα*
θειῶν ἐγούτο, exemplum sequi, & quantum
 par est, alijs ad idem faciendum autor es-
 se placet. Hac de causa, cum labores no-
 stros, quos in Comicorum L. scriptis ab in-
 teritu uindictandis exhausimus, bonarum
 literarum studiosis non ingratos animad-
 uerterem: facilè, nunquam satis laudati ui-
 ri D. Ioannis Oporini, Compatriis ac amici
 mei obseruadis. cōsilio acquieui, quo me,
 ut horû quoq; poetarum, quos hic dāmus,
 scripta collecta iuuentutis studijs commu-
 nicarè, incitauit. Theognide ergo *ἑρωμιω-
 τάτω*, cū uersione & doctissimis ELIÆ VI-
 NETI Annotationibus, ex arbitrio D. Typo-
 graphi, præmisso, reliquorû autorum om-
 nium

EPISTOLA

nium scripta ex diuersis hinc inde autorib.
 congestimus, congesta fideliter interpreta-
 ti sumus, & ad puerorum captū quàm pro-
 ximè accommodauimus. Nec iuuenilibus
 ingenijs inutilem hâc nostram operam fo-
 re speramus. Castissima enim saluberrimâ-
 que de moribus præcepta proponit, quæ u-
 sum non pœnitendum in omnes uitæ huius
 partes, si rectè percipiâtur, sint allatura. Præ-
 terea Græcæ linguæ (quæ comptissima est
 in his autoribus) cum Latina collatio, non
 parum emolumenti ad uberiores erudi-
 tionis thesaurum comparandum adferet:
 ijs præsertim, qui aliàs uiua magistri uoce
 destituti, ipsi sibi præceptores esse in Græ-
 ca literatura coguntur: ut plures commo-
 ditates, quas præter iuniores etiam adulti
 hinc haurire possunt, sciēs præteream. Non
 parum tamen doctissima Stobæi interpre-
 tatio, unde non paucas sententias transcri-
 psimus, nos iuuat. Versionem Latino car-
 mine, sui cuique interpretis nomine præfi-
 xo, ne alienis nos ornare plumis uide-
 mur, subiecimus, ut Græcæ elegantiae cum
 Latina melius perspiceretur conuenientia,
 ab ijs qui iam absque cortice in Græco stu-
 dio natate queunt. Nondum carmine red-
 dita,

DEDICATORIA.

dita, pro nostra tenuitate pedibus astrinximus, ita ut quàm proximè Græca sententia exprimeretur. Alicubi lectionis uarietas margini est aspersa. His omnibus eiusdem, si non carminis, tamen argumenti libellus Senariorum insertus est, ut quàm absolutissimam de moribus, totaque uita laudabiliter instituenda doctrinam, optimorum hoc Poetarum Opus teneris puerorum animis proponeret.

Hunc autem nostrum laborem, Viri amplissimi, uobis inscribere, librumque Scholæ uestræ consecrare, maximè necessarium duxi: tum, ut sub amplissimi nominis uestri patrocinio (quod quàm eximium erga bonarum artium cultores semper extiterit, manifestius est quàm ut nostro præconio indigeat) tutus à maleuolorum, quorum plena sunt omnia, morsibus in communem iuuentutis usum prodiret: tum in primis, ut grati tandem animi indicium, licet exiguum, exhiberem pro innumeris Reipublicæ uestræ in me beneficijs. Cum enim puerilium studiorum partem non postremum Scholæ uestræ celeberrimè constitutæ, sub optimis præceptoribus
M. CHRISTOPHERO Hoffmanno,
&

EPISTOLA

& IOANNE Tumlero (D. CASPARE Aequila primariam Ecclesiæ curam gerente) feram acceptam: gratitudinis officium uidebatur requirere, tam pro his, quàm pro alijs ciuium uestrorum in me meritis, charitaceo hoc munusculo, cum aliud non esset, testatum omnibus reddere, memoriam humanitatis uestræ nondum apud me sensuisse: si fortè alij meo exemplo excitati, meliora, nominiq̃ uestro amplissimo magis conuenientia darent, & tandem ἀχαριστίας turpissimum crimē à Christiano cœtu exulare inciperet. Etsi uerò per se satis exiguū est munusculum hoc, nec dignum quod cum P. V. officijs conferatur: tamen, si pro uestro fauore erga liberalia studia & iuuentutis honestam institutionem, offerentis animum respexeritis, nō minus gratum confido futurū, quàm si uel Colophonium aurum à me P. V. oblatum esset. Quæ spes ne me fallat, per eam, qua omnes φιλομάστειν profsequi soletis, beneuolentiam etiam atque etiā oro. Deus opt. maximus, æternus Pater Domini nostri IESU CHRISTI, P. V. cōsilia & actiones ad sui nominis gloriam, & Ecclesiæ, Scholæq̃ue communem salutem dirigat, uosq̃ue omnes in sui agnitiō-

ne

DEDICATORIA.

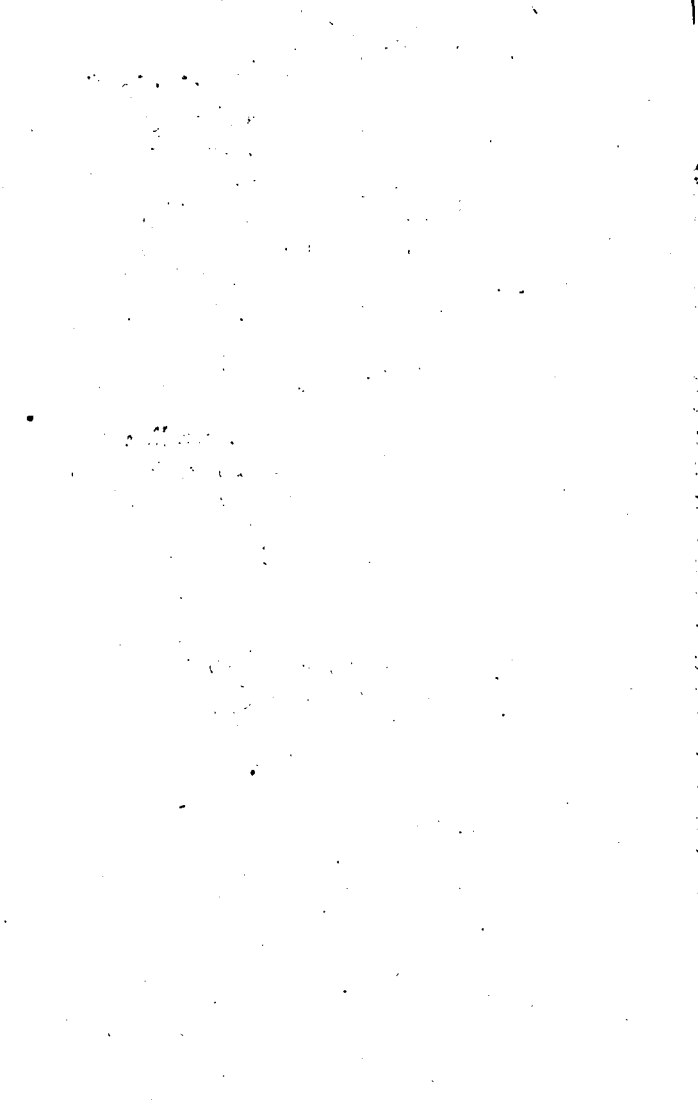
ne uera conseruet, Amen. Basileæ, ex Ludo
literario ad D. Petrum, 8. Calend. Febr. Quo
die, ut quidam uolunt, ante annos 1527.
Paulus Tarsensis ad pœnitentiam reuoca-
tus diuinitus, hostili in Christianos animo
deposito, CHRISTI dogmata amplexus
est: quemadmodum Lucas Act.
9. scripsit.

P. V.

deditissimus,

Iacobus Hertelius
Curiensis.

ELIAS VINETVS

Santo Lectori.

V M ocij plurimum anno superiore apud Franciscum Sangelasium Engulismensis Ecclesiae Decanum, uirum cum generis splendore, tum ingenij dexteritate apprimè nobilem, nactus fuisset: id totum, quantum per aduersam ualetudinem licuit, in iucundissima Graecorum poetarum lectione à me contritum est. qua quidem in re consilium eorum lubens secutus sum, qui antiquos scriptores eo legendos ordine censent, quo & uixerunt, & scripserunt: quòd recentiores à uetustioribus semper habeant quidpià, quod non facillè intelligas, nisi prius illos diligenter legeris. Perlectis igitur, quorum fuit copia, uetustissimis quibusque, cuiusmodi sunt Homerus & Hesiodus, Theogoniam tandem in manus sumpsi: cuius sententias licet graues esse non dubitarem, eò tamen intellectu mihi faciles fore sperabam, quòd crederem nihil esse illic quod à posterioribus, quos aliquando legeram, non fuisset luculentius tractatum.

b

uixdum

uixdum è portu soluetam, cum tot subito emergunt scopuli, tot statim obortę nubes, cœlumq; diemq; eripiunt oculis, ut à proposito facile his deterritus fuisset, nisi cupido huius conficiendi æquoris me planè obstinata iã inde cepisset, ex quo primum à præceptoribus meis, Aristotelis aliorumq; ueterum scripta prælegi mihi cœpta fuerāt, quæ huius poetæ sententijs ueluti suauissimis flosculis inspersa essent.

Cum igitur pergere obfirmato prorsus animo certum esset, quæ ad tam difficilem periculosamque rem conficiendam conducere uisa sunt, ea diligenter omnia adhibui, cuiusmodi sunt cum uariorum codicum, locorumque ex eodem autore ab alijs scriptoribus citatorum diligens collatio: tum syncerum & acre amicorū meorum, uiro-
rum doctorum, unà cum meo, iudicium: inter quos Petrus Panætius & Iacobus Gypylus, facile principes. qua quidem diligentia abscessis, abiectis, transpositis multis, effectum tandem est, ut instituto satisfecerim meo, perlegerim bonum poetam, eorumq; quę in eo corrupta erant, bonam magnamque partem obiter castigauerim. Cæterum cum in eo totus essem, Ioanni Lodoico Tiletano

EPISTOLA.

letano, typographo diligentissimo, rem perfectam, cum in eius bibliopolium, quaerendi ex eo exemplaris gratia aliquando me contulisset: quam ubi intellexisset, rogavit uehementer, ut si quid haberem in eum autorem, quem esset breui excusurus, communicarem: me sibi, studiosisq; omnibus gratum facturum. Id autem perfacile impetrauit ille, quando ineunte hac aestate huc ueni, candide Lector: cui in tuam gratiam publicandum tradidi, quicquid fuit nostri in Theognidem laboris. quem autorem utinam tam totum restituere omnino potuissem, quam cupiebam. Is enim tam deprauatus fuit, tam lacer, tam mancus, ut nulla diligentia, nullo labore, nullis deniq; quantilibet uigilijs id praestare potuerim. quae res in causa est, ut in Latinum sermonem a me conuersum non habueris. Quod reliquum igitur hic desiderabitur, id ab alio interim dum foeliciter expectabis, nostro hoc labore, quantuluscunq; est, fruaris, eumq; boni consulas uelim. Vale, Lutetiae.

Calendas Sextil.

1 5 4 3.

6

THEO.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

Ciuitatem, & populos, & patrem honestatis:
 Multis per pectus & scutum rotundum uulneribus,
 Et per thoracem ab anteriore parte sauciatus.
 Hunc uero lugent pariter iuuenes, senesq; (tur.
 Et graui desiderio tota ciuitas sumus ipsius prosequi
 Huius sepulchrū, & liberi inter homines preclari sunt,
 Itemq; nepotes, & omne posterorum genus.
 Nunquam eius bona gloria interit, neq; nomen ipsius:
 Sed quamuis sub terra sit, manet immortalis.
 Quem se fortiter gerentem, manentemq; & pugnātem,
 Pro patria & liberis achemens Mars peremerit.
 Quod si effugerit sortē mortis longū inducētis soporē,
 Et uictoria potitus splendidā gloriā pugnae auferat,
 Ipsum ex equo omnes iuuenesq; senesq; colunt,
 Multisq; iucundis affectus ad orcum abit.
 Senescens autem inter ciues precellit, neq; quis illum
 Ladere, nec irreuerenter nec iniustō cupit.
 Omnesq; in sedibus iuuenes simul & equales
 Loco cedunt ei, quiq; maiores nati sunt.
 Huius igitur uirtutis ad summū peruenire, nunc aliquis
 Nitatur animo, non remittens bellum.
 Eiusdem: aliās Callini,
 Quamdiu torpetis? quando strenuā habebitis animam
 O iuuenes? an' non ueremini uicinos,
 Ob tantam ignauiam? In pace autem uobis uidemini
 Sedere: sed bellum totam regionem infestat.
 Quin scutum aliquis arte in praelio hosti obtendat:

ἄστυ τε λιὰ λαὸς λιὰ πατέρ' ὀνηλεύσας·
 πολλὰ διὰ γέροντο λιὰ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
 λιὰ διὰ θύρανος πρόδ' ἔν' ἐληλαμνός.
 τὸν δ' ὀλοφύρονται μὲν ὁμῶς νέοι, ἠδὲ γέροντες,
 ἀργαλέω ἢ πόθῳ πῶσα κέκμηκε πόλις.
 λιὰ τύμβος, λιὰ παῖδες ἐν ἀνθρώποις ἀθήσμοι,
 λιὰ παίδων παῖδες, ἢ γόνος ἐξοπίσω.
 ἔδ' ἔπευ κλέος ἔδ' ἔλομ' ἀπόλλυται, ἔδ' ἔνομι αὐτῶ,
 ἀλλ' ὑπὸ γῆς κέρ' ἔωμ' γίγνεται ἀθάνατος,
 ὅρτιν' ἀριστύνοντα, μόνοντά τε, μαρνάμονόμ τε
 χῆς πέρι λιὰ παίδων θῆρος Ἀρης ὑλέση.
 εἰ ἢ φύγοι μὲν λιῦρα ταυηλεγέος θανάτοιο,
 νικύσας δ' αἰχμῆς ἀγλαῶν δυχος ἔλοι,
 πάντες μὲν τιμῶσι ὁμῶς νέοι, ἠδὲ παλαιοί,
 πολλὰ ἢ τὸρ πνὰ παθῶν ὄρχεται εἰς αἰδέλιον.
 γηράσκων δ' ἄσποισι μείλα πρέπει, ἔδ' ἔτις αὐτὸν
 βλάπτειν, ἔτ' αἰδέως ἔτε δίκης ἐθέλει.
 πάντες δ' ἐν θῶκοισι ὁμῶς νέοι, οἳ γε λιὰτ' αὐτὸν
 εἰνεσ' ἐν χώρης, εἴτε παλαιότ' ὄροι.
 ταύτης νυῦ τις αὐτῆρ ἀφ' ἑτῆς εἰς ἀκρορ' ἰκέσθαι
 περ' ἀδῶ, θυμὸν μὴ μεθίεις πολέμω.
 τῶ αὐτῶ, ἢ Καλλίνω.

μέχρις τσὺ κατ' ἀνεῖδαι; λιότ' ἄλκιμον ἔξετε θυμὸν,
 ὦ νέοι; ἔδ' αἰδέειδ' ἀμφιπόρῃ ἵφουνας,
 ὦδε λίλιν μεθιόντες; ἐν εἰρήνῃ ἢ δονεῖτε
 ἡδῶναι, ἀταρ πόλεμος γαῖαν ἀπασαν ἔχει.
 * ὅν νύ τις ἀσπίδα θέσθω ἐναίτιβίως πολεμίζωμ'.

* Hunc hexametrum D. Camera rius de suo suppleuit.

καὶ

Et aliquis moriens ultimo iaculum emittat.
 Honori enim est & ornamento uiro, pugnare
 Pro patria & liberis & tenera uxore
 Aduersus hostes. Mors autem aderit, quando cunq;
 Parca destinauerint. Sed age quispiam recta perget
 Extenso in altum gladio, & sub scuto forte pectus
 Foueat, cum primum incipit committi pugna.
 Non enim mortem effugere fatale est
 Virū, neq; si à maioribus immortalib. genus ducat.
 Sæpe quis elapsus è pugna sonituq; telorum
 Euadit, sed ipsum domi fatalis mors apprehendit.
 Atq; hic sanè nec amicus est populo, nec gratus:
 Illū uerò magnus et paruus deslet, si qd passus fuerit.
 Vniuersus enim populus uirum fortem desiderat
 Defunctum, uiuentem uerò instar semidei colit.
 Nam coram intuentur illum uelut turrim:
 Quippe solus multorum æquat facinora.

Eiusdem.

Veruntamen Hercules genus inuictum estis:
 Confidite, nondum Iouis facies auersa est à nobis.
 Nec hominum turbam formidetis, aut metuatis,
 Quin recta quisq; hostibus scutum obuertat
 Inuisam amissurus animam, mortisq; nigrum,
 Sed solis splendori gratum subiturus fatum.
 Nostis enim quàm graua sint Martis luctuosi opera,
 Nostis etiam impetum permolesti belli.
 Et quandoq; fugistis ipsi, quandoq; alios fugastis,

Iuno

καὶ τις ἀποθνήσκῃ ὕσκει ἀπονησάτω.

τιμῶν τε γὰρ ἴσι καὶ ἀγλαὸν ἀνδρῶν μάχεσθαι
γῆς πέτραι, καὶ παίδων, λιχρῶν δὲ τ' ἀλόχων
δυσμονέσιρ, θάνατος δὲ ποτ' ἔσειται, ὁπότε λιγὴν δὴ

μοῖρα ἐπιπλώσῃ. ἀλλὰ τις ἰθὺς ἴτω,
ἔγχος ἀναχόμενος, καὶ ὑπ' ἀπίδος ἄλκιμον ἦτορ
ἔλσας τοπρῶτον μιγνυμούςσ πολέμω.

ἔ γὰρ πως θανάτῳ γε φυγῆν εἰμαρμόνον ἴσῃ
αὐδρῶν, ἔσθ' εἰ προγόνων ἢ γούος ἀθανάτων.

πολλάκι ἀνιότητα φυγῶν καὶ δῦπον ἀπόντων
ὄρχεται, ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα λίχρον θανάτου.

ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ ἔμπας δῆμῳ φίλος, ἔσθ' ἐποθανὸς
τόν δ' ὀλίγος φρονέει, καὶ μέγας, λῦν τι πάθει.

λαῖα γὰρ ξύμπαντι πόθος ἱερὰ ἰσφρόφρονος ἀνδρῶν
θνήσκοντες, ζῶων δ' ἄξιος ἡμιθέων.

ἑσθ' ἔ γὰρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσι δρῶσι,
ἔσθ' ἔ γὰρ πολλῶν ἄξια μῆτος ἰῶν.

τῆ αὐτῆ.

ἀλλ' Ἡρακλῆος γὰρ ἀνίκητον γούος ἴσθ'.

θαρσέειτ', ἔπω ζῶνς ἀυχούα λυξὸν ἔχει.

καθ' ἀνδρῶν πληθὺν δειμαίνετι, μηδὲ φοβεῖσθαι,

ἰθὺς δ' εἰς προμάχων ἀπίδ' ἀνὴρ ἔχεται,

ἔσθ' ἔ γὰρ μὲν ψυχὴν θέμονος, θανάτου ἢ μελαίνων

ἀργαῖσιρ κῆρας ἡλιόιο φίλας.

ἴσι γὰρ ὡς ἀργεὺς πολυδακρύτης ὄργ' ἀβίδηλα,

ἐν δ' ὄργῳ ἰθάστ' ἀργαλὲς πολέμω.

καὶ μὴ ἀφρογόντων τε δεικνόντων τ' ἰγούσθαι,

ὡ γίσι,

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

Rettuleritq; sua parta trophæa manu,
 Illum omnes pariter decorant iuuenesq; senesq;
 Et bona percipiens plurima letus obit:
 Affectus senio toti gratissimus urbi est,
 Prorsus & hunc ipsum ledere quisq; cauet.
 Turba senum iuuenumq; loci concedit honorem,
 Nullus & æqualis se equiparare uelit.
 Ergo aliquis tantæ uirtutis tangere culmen
 Conetur, toto pectore bella petens.

Eiusdem, uel Callini.

O iuuenes, quid uult sibi tanta ignauia? ubinam
 Sunt animi? num de finitimis rubor est
 Segnitiam ob uestram? secura pace potiri
 Creditis: at bello patria tota tremit.
 Quilibet audacter mauortia surgat ad arma:
 Atq; aliquis moriens ultima tela uibret.
 Pro patria pulchrum est, natisq; & coniuge chara
 Pugnare, & ualida bella cicre manu.
 Mors aderit, cum fata uolent. iam quis mihi rectâ
 Prodeat in pugnam, cum citò cœpta fuit,
 Tollens terribili gladium uirtute, tegensq;
 Fortia prægrandi pectora sub clypeo?
 Effugere haud ulli mortem conceditur, etsi
 A superis ortum duceret ipse suum.
 Sæpe quis à bello, telisq; reuersus, & hoste,
 Repperit in proprijs ædibus exitium:
 Nec tamen hic gratus populo est, nec amabilis ulli:

Illum

Illam autem deflet cum iuniore senex.
 Quippe sui desiderium post fata relinquit
 Fortis, at in uita est semideo similis.
 Conspicitur siquidem ueluti fortissima turris:
 Nam quae multi agerent, omnia solus agit.
 Eiusdem.

Alcide sedentim genus insuperabile, forti
 Est animo: nondum flexa Iouis facies.
 Vos ne turba uirum, densus ne terreat hostis:
 Omnis in aduersos obuia tela gerat.
 Inuisamq; adeo statuens abrumpere uitam,
 Praecipiti cursu malit obire semel.
 Nostis enim quam sint horrentia praelia Martis,
 Nostis et armigerae quanta sit ira deae.
 Terga cecidistis partim, partimq; fugati
 Estis, et experti scitis utrumq; satis:
 Qui perstant simul, et primi certamina tentant,
 Audentes animo cominus arma sequi,
 Perpauci moriuntur, et à tergo agmina seruant:
 Ast hominis timidi gloria tota perit.
 Vix mala quis uerbis perstringere singula possit,
 Quae uir, qui in bello turpia gessit, habet:
 Nempe ingens ignominia est, fugitare parantis
 Lethali gladio terga secare uiri:
 Turpe et puluerea stratum tellure cadauer,
 Dorsa gerens crebris saucia uulneribus.
 Progrediens aliquis maneat pede firmus utroq;

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

Eiusdem.

*Homo cum sis, nihil afferere stabile:**Nec ubi uideris hominem, certa**Spacia etatis promitte, ctenim**Musca uolucris res in morem**Inconstantia rotat humanas.*

Eiusdem.

Nec ullus expers criminis, nec mortis est.

Eiusdem.

Vt arma fugias, fata non fugies tamen.

Eiusdem.

*De luce casis cor memoriam non supra**Vnum tenebit, si cor habeamus, diem.*

F I N I S.

BASILEAE, EX OFFICINA

OPORINIANA, ANNO SALVTIS

humane M. D. LXXVI. Mense*Martio.*